

**Handlingar
till
Kommun-
fullmäktiges
sammanträde
18 april 2018**

Svar på interpellation från Per Krokström (M)

Angående Näringslivs ranking

Per Krokström måste fått något om bakfoten. I Färgelanda kommun styr Socialdemokrater, Liberaler och Vänstern. Centern betraktar vi som ett oppositionsparti.

Nu till Näringslivsrankingen.

Låter i interpellationen som en katastrof att vi sjunkit väldigt många platser så är inte fallet. Om jag gör en jämförelse över åren vi styrt är det inga större förändringar 2015 var vi på plats 231, 2016 plats 240 och 2017 plats 250. Klart att det inte är bra när man går bakåt istället för framåt vilket är önskvärt.

För att kunna göra en bedömning av rankingen får man gå in i de olika delfrågorna och titta på resultaten över tid. På vissa frågor har vi gjort en klar förbättring medan vissa har försämrats rejält och det är dessa vi måste jobba med. Den fråga vi tappat mest i ca 80 placeringar är medias attityder till företagen.

Från majoritetens sida kommer vi jobba vidare med analysen och titta på vad kan vi göra för att lyfta oss till en bättre placering.

Ulla Börjesson (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation LF 2017-11-22

Efter 3 år med ett styre bestående av S, V, L och C sjunker Färgelanda i näringslivsrankingen till plats 250.

Nya Moderaterna i Färgelanda vill därför fråga LeS ordf. Ulla Börjesson (S) vilken strategi hon nu har för att förbättra näringslivsklimatet i kommunen.

(U)

Färgelanda kommun Kommunstyrelsen	
2017-11-13	
Dnr	2017/628
Hid	2017.4290

Svar på interpellation från Per Krokström (M)

Angående arbetskläder till personal i Färgelanda kommun

Personal inom förskolan, skolan och hemtjänsten som av sina chefer bedöms jobba mycket utomhus har erbjudits arbetskläder. Arbetskläderna består av jacka, byxor, mössa, vantar, kängor samt regnställ.

Kläderna är utprovade av berörd personal och beställda

Ulla Börjesson (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation KF 2017-11-22

Vi önskar svar från LS ordf. Ulla Börjesson(S) om hur det gått med arbetslösa till personal efter den bifallna moderata motionen.

M

Färgelanda kommun Kommunstyrelsen	
2017-11-13	
Dnr.	2017/629
Hid.	ZOFF. 4291

ENKEL FRÅGA TILL KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Färgelanda är den företagsamma och trygga kommunen för alla. I stort som smått.

Västtrafik har nu låtit meddela att de plockar bort tidtabellerna från sina fordon och hänvisar resenärer att vända sig till Västtrafik för att få en tidtabell.

(Ref. tidningen Bohusläningen den 16 november sid.12).

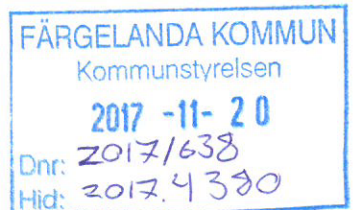
I denna artikel står också att läsa att det fortfarande finns möjlighet att få hem en fysisk tidtabell för den som vill bl. a. genom att ringa Västtrafiks kundservice.

Här anser jag att det nu finns anledning för Färgelanda att visa att man är just en *företagsam kommun* och som bidrar till en betydlig förenkling både för våra kommuninnevånare och för Västtrafik!

Därför frågar jag kommunstyrelsens ordförande;

Vad anser du om att kommunen beställer ett antal turlistor av Västtrafik (eftersom de finns upptryckta) som sedan kan läggas ut på Medborgarkontoret. Detta som en service åt våra kommuninnevånare.

Färgelanda 2017-11-19

Kenneth Carlsson (L)

Kommunstyrelsen

KS § 51

Dnr 2017/307

Svar på motion avseende utredning om samordnad varudistribution

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar besvara motionen med följande:
Kommunen ställer sig positiv till förslaget om att utföra en förstudie om samordnad varudistribution. I dagsläget ser vi emellertid inte att vi har personella eller ekonomiska resurser att genomföra en förstudie om samordnad varudistribution. Eftersom en ny livsmedelsupphandling är planerad att påbörjas 2022 kan förhållandena komma att ändras.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar under förutsättningen att Kommunfullmäktige godkänner ovanstående förslag att ge Kommunchefen i uppdrag att lyfta frågan om förstudie gällande samordnad varudistribution med resterande Dalslandskommuner.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) med tillstyrkande från Tommy Larsson (S) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag med tillägget att Kommunstyrelsen beslutar att ge Kommunchefen i uppdrag att lyfta frågan om förstudie gällande samordnad varudistribution med resterande Dalslandskommuner.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner följande propositionsordning. Först ställs proposition på ledningsutskottets förslag i sin helhet. Därefter på Tobias Bernhardssons (C) med fleras tilläggsyrkande. Efter ställda propositioner finner ordföranden att Kommunstyrelsen bifaller båda.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har 2017-04-19 inkommit med en motion med attsatsen *”förutsättningarna för samordnad varudistribution i Färgelanda kommun utreds för att kommunen ska kunna ta ställning inför kommande upphandlingsperiod för livsmedel.”*

Kommunstyrelsen

Forts KS § 51

Samordnad varudistribution innebär att köken i kommunen får samtliga livsmedelsprodukter som kyl- och frysvaror och torrvaror levererade till en distributionscentral från leverantören. Varorna ut samdistribueras sedan till respektive kök en eller flera gånger i veckan.

Beslutsunderlag

Sektor Samhällsutvecklings tjänsteskrivelse 2018-03-14.

Ledningsutskottets protokoll 2018-03-19, § 45

Måltidschefen informerar

Skickas till
Kommunfullmäktige
Kommunchefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Samhällsutveckling
Måltidschef
Kerstin Forsebo
0528-567526
kerstin.forsebo@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar till Motion ang. samordnad varudistribution

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar besvara motionen med följande:
Kommunen ställer sig positiv till förslaget om att utföra en förstudie om samordnad varudistribution. I dagsläget ser vi emellertid inte att vi har personella eller ekonomiska resurser att genomföra en förstudie om samordnad varudistribution. Eftersom en ny livsmedelsupphandling är planerad att påbörjas 2022 kan förhållandena komma att ändras.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har 2017-04-19 inkommit med en motion med attsatsen *"förutsättningarna för samordnad varudistribution i Färgelanda kommun utreds för att kommunen ska kunna ta ställning inför kommande upphandlingsperiod för livsmedel."*

Samordnad varudistribution innebär att köken i kommunen får samtliga livsmedelsprodukter som kyl- och frysvaror och torrvaror levererade till en distributionscentral från leverantören. Därefter distribueras varorna ut till respektive kök en eller flera gånger i veckan, med en och samma transport för att minska livsmedelstransporterna totalt inom kommunen.
Det finns olika sätt att bygga upp en samordnads varudistribution på genom att t.ex. köpa in tjänsten utifrån eller att bygga upp den internt inom kommunen/kommunerna. När det gäller att samdistribuera livsmedel ställer det krav på fordon samt distributionscentral, när det gäller hygien och obrutna livsmedelskedjor för kylda och frysta livsmedel.

Nulägesbeskrivning. Idag sker beställning via telefon/dator samt leverans direkt till köken från resp. leverantör. Vi har två bestämda leveransdagar i veckan av de större leverantörerna, till mindre verksamheter som förskolor sker endast leverans en dag i veckan från de större leverantörerna. När det gäller de mindre leverantörerna som t.ex. färsk fisk eller färskt bröd sker leverans efter behov.

Att införa samordnad varudistribution innebär ett omfattande arbete med framtagning av b.la. nya upphandlingshandlingar, se över förvarings/omlastnings möjligheter, fordon med mera.

Punkter som kan tas upp i en förstudie för samordnad varudistribution.

- Ekonomiska – och miljömässiga vinster
- Samarbete med övriga Dalslands kommuner
- Verksamhetsbehovet, hur det uppfattas i verksamheterna
- Avgränsning av samordningen

Susanne Korduner
Kommunchef

Patrick D'Imporzano
Sektorchef Samhällsutveckling

Motion ang. samordnad varudistribution

Den offentliga matkonsumtionen i Färgelanda kommun har kommit att bli mer och mer inriktad på djurvälstånd, svensk produktion och minskad klimatpåverkan. Detta genom att krav motsvarande svenska jordbruksförhållanden m.m. ställts i samband med upphandling. Detta är bra och ett rejält steg i rätt riktning. Genom en samordad upphandling i Dalsland har utvecklingen under de senaste tio åren visat prov på att resultat kan uppnås med samverkan och ett bra strategiskt arbete.

För att kunna ta fler steg i denna riktning samt för att handla mer hållbart och nyttja våra resurser på ett mer klokt sätt bör Färgelanda kommun, gärna i samarbete med grannkommuner inom området som omfattas av avtalen, samordna vår distribution av varor. Konceptet är redan idag verklighet inom ett antal olika områden runtom i landet med spännande resultat, där man, utöver ökad tid för matlagning i de offentliga köken, har kunnat redovisa följande;

- Miljönytta, färre och kortare transporter, bättre m.m. (samt hög måluppfyllelse inom andra ställda miljökrav på livsmedel)
- Säkerhetsnytta, färre fordon i och i anslutning till skolgårdar
- Näringspolitisk nytta, fler lokala företag får möjlighet att leverera livsmedel till offentlig sektor.

Med anledning av ovan yrkar undertecknad:

att förutsättningarna för samordnad varudistribution i Färgelanda kommun utreds för att kommunen ska kunna ta ställning inför kommande upphandlingsperiod för livsmedel.

Tobias Bernhardsson (C)
Fullmäktigeledamot

Kommunstyrelsen

KS § 55

Dnr 2017/623

Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunens representanter i Dalslands Energi och miljöförbunds Miljönämnd att väcka frågan om nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.

Reservation

Linda Jansson (M) och Hans-Göran Palmqvist (M) reserverar sig mot Kommunstyrelsens beslut.

Yrkanden

Linda Jansson (M) yrkar att motionen bifalls.

Ulla Börjessons (S) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att Lina Janssons (M) och Ulla Börjessons (S) yrkanden ställs under proposition. Efter ställd proposition finner ordföranden att Kommunstyrelsen beslutar enligt Ulla Börjessons (S) yrkande.

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M):s motion:

”Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa efterlevs sköts av Dalslands miljö och energikontor.”

Det finns inget lagstöd för en kommun att ställa egna krav gällande enskilda avlopp utom i vissa fall, t ex i anslutning till skyddsområde för kommunalt dricksvatten. Det handlar då om att skärpa de grundläggande kraven.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 55

Enligt miljöbalken 9 kap 1 § definieras utsläpp av avloppsvatten som *miljöfarlig verksamhet* och de grundläggande kraven i lagstiftningen avseende utsläpp kan inte kringgås. Skyddsåtgärderna ska dock vara motiverade ur miljö- och hälsosynpunkt satt i relation till kostnaderna för den enskilde. (Skälighetsprincipen)

Havs- och vattenmyndigheten har gett ut allmänna råd avseende enskilda avloppsanordningar.

Dalslands miljö- och energinämnd har antagit riktlinjer för tillstånd och prövning av enskilda avloppsanläggningar. Ytterst ska dock varje ärende handläggas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontoret stabens tjänsteskrivelse 2018-02-07

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 32

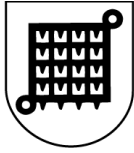
Kommunstyrelsens beslut 2018-02-28 om återremiss

Ledningsutskottets protokoll 2018-03-19, § 56

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 56 **Dnr 2017 623**
Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunens representanter i Dalslands Energi och miljöförbunds Miljönämnd att väcka frågan om nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.

Anteckning till protokollet

Linda Jansson (M) anmäler att hon inte delar i beslutet idag utan avser att återkomma i kommunstyrelsen.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) yrkar att kommunfullmäktige lämnar följande svar:

”Motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunens representanter i Dalslands Energi och miljöförbunds Miljönämnd att väcka frågan om nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.”

Ärendebeskrivning

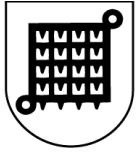
Per Krokström (M):s Motion:

”Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa efterlevs sköts av Dalslands miljö och energikontor.”

Det finns inget lagstöd för en kommun att ställa egna krav gällande enskilda avlopp utom i vissa fall, t ex i anslutning till skyddsområde för kommunalt dricksvatten. Det handlar då om att skärpa de grundläggande kraven.

Enligt miljöbalken 9 kap 1 § definieras utsläpp av avloppsvatten som *miljöfarlig verksamhet* och de grundläggande kraven i lagstiftningen avseende utsläpp kan inte kringgå. Skyddsåtgärderna ska dock vara motiverade ur miljö- och hälsosynpunkt satt i relation till kostnaderna för den enskilde. (Skälighetsprincipen)

Havs- och vattenmyndigheten har gett ut allmänna råd avseende enskilda avloppsanordningar.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 56

Dalslands miljö- och energinämnd har antagit riktlinjer för tillstånd och prövning av enskilda avloppsanläggningar. Ytterst ska dock varje ärende handläggas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontoret stabens tjänsteskrivelse 2018-02-07

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 32

Kommunstyrelsens beslut 2018-02-28 om återremiss.

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

KS § 36 Dnr 2017 623
Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen. Att styra en myndighets tillämpning av lag genom att ställa kommunspecifika riktlinjer/krav som sedan ska tillämpas vid myndighetsutövning strider mot regeringsformen 12 kap 2 §.

Yrkanden

Per Krokström (M) yrkar bifall motionen.

Tommy Larsson (S) yrkar att ärendet återremitteras.

Tobias Bernhardsson (C) yrkar att svaret ska vara ”Motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; ”Att Färgelanda kommun väcker frågan att inom Dalslands Miljöförbund arbeta fram nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.”

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition först ställs på yrkandet om återremiss. Om kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag ställs proposition på övriga yrkanden.

Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet.

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M):s Motion:

”Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa efterlevs sköts av Dalslands miljö och energikontor.”

Det finns inget lagstöd för en kommun att ställa egna krav gällande enskilda avlopp utom i vissa fall, t ex i anslutning till skyddsområde för kommunalt dricksvatten. Det handlar då om att skärpa de grundläggande kraven.

Enligt miljöbalken 9 kap 1 § definieras utsläpp av avloppsvatten som *miljöfarlig verksamhet* och de grundläggande kraven i lagstiftningen avseende utsläpp kan inte kringgås. Skyddsåtgärderna ska dock vara motiverade ur miljö- och hälsosynpunkt satt i relation till kostnaderna för den enskilde. (Skälighetsprincipen)

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Forts KS § 36

Havs- och vattenmyndigheten har gett ut allmänna råd avseende enskilda avloppsanordningar.

Dalslands miljö- och energinämnd har antagit riktlinjer för tillstånd och prövning av enskilda avloppsanläggningar. Ytterst ska dock varje ärende handläggas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontoret stabens tjänsteskrivelse 2018-02-07
Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 32

Skickas till kommunstyrelsen

Skickas till ledningsutskottet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Staben
Marianne Martinsson
0528-56 71 04 / 0766-35 25 89
marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen. Att styra en myndighets tillämpning av lag genom att ställa kommunspecifika riktlinjer/krav som sedan ska tillämpas vid myndighetsutövning strider mot regeringsformen 12 kap 2 §.

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M):s Motion:

"Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa efterlevs sköts av Dalslands miljö och energikontor."

Det finns inget lagstöd för en kommun att ställa egna krav gällande enskilda avlopp utom i vissa fall, t ex i anslutning till skyddsområde för kommunalt dricksvatten. Det handlar då om att skärpa de grundläggande kraven.

Enligt miljöbalken 9 kap 1 § definieras utsläpp av avloppsvatten som miljöfarlig verksamhet och de grundläggande kraven i lagstiftningen avseende utsläpp kan inte kringgåas. Skyddsåtgärderna ska dock vara motiverade ur miljö- och hälsosynpunkt satt i relation till kostnaderna för den enskilde. (Skälighetsprincipen)

Havs- och vattenmyndigheten har gett ut allmänna råd avseende enskilda avloppsanordningar. Dessa allmänna råd syftar till att ge tillsynsmyndigheten vägledning kring tillämpningen av bestämmelserna i miljöbalken och följdlagstiftningen. Dessa råd anger bl.a. funktionskrav som en enskild avloppsanordning bör uppnå. De säger också att tillsynsmyndigheten i varje enskilt fall bör anpassa skyddsåtgärder och krav utifrån omgivningens känslighet.

Dalslands miljö- och energinämnd har antagit riktlinjer för tillstånd och prövning av enskilda avloppsanläggningar. De har till syfte att vara vägledande vid handläggningen av vilka skyddsåtgärder som är lämpliga utifrån omgivningens känslighet och för att så långt möjligt uppnå en enhetlighet i bedömningarna. Ytterst ska dock varje ärende handläggas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Beslutsförslaget är upprättat efter konsultation hos en av Sveriges kommuner och landstings jurister.

Susanne Korduner
Kommunchef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

Motion LF 2017-11-22

Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa egna krav och riktlinjer efterlevs ska av Dalsslands miljö och Energi kontor.

(M)

Kommunstyrelsen

KS § 56

Dnr 2017/645

Svar på motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar uppdra till Kommunstyrelsen att tillsammans med kommunens Näringslivsråd arbeta fram en långsiktig och förankrad strategi för den lokala tillväxten-/näringslivspolitikerna.

Motionen är härmed bifallen.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har i en motion föreslagit att *"kommunstyrelsen tillsammans med kommunens näringslivsråd får uppdraget att, i linje med motionens anda, arbeta fram en långsiktig och förankrad strategi för den lokala tillväxten/näringslivspolitikerna."*

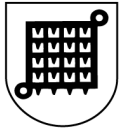
Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2018-03-13
Ledningsutskottets protokoll 2018-03-19, § 57

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Staben
Marianne Martinsson
0528-56 71 04 / 0766-35 25 89
marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar uppdra till kommunstyrelsen att upprätta förslag till näringslivspolitiskt program med beaktande av kommunfullmäktiges uttalanden avseende näringslivsarbetet i mål och resursplanen för 2018-2020.

Motionen är härmed bifallen.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har i en motion föreslagit att kommunstyrelsen tillsammans med kommunens näringslivsråd får uppdraget att, i linje med motionens anda, arbeta fram en långsiktig och förankrad strategi för den lokala tillväxt/näringslivspolitik.

Av kommunens mål och resursplan för 2018-2020 framgår följande vad gäller näringslivsarbetet

”Under planperioden kommer vi fortsätta det påbörjade arbetet med att utveckla mötesplatser mellan kommunen, näringslivet och kommuninvånarna. Syftet med dessa träffar är att tillsammans föra utvecklingen i kommunen framåt.

Minst en medborgardialog vart annat år skall hållas i kommunens fyra tätorter. Med näringslivet skall årligen hållas ett antal träffar i olika konstellationer näringslivsråd mm.

Ett antal företagsbesök skall göras årligen.

Det är också viktigt att Färgelanda kommun vidareutvecklar arbetet med ha färdig mark och lokaler för att kunna möta eventuella företagsetableringar i Färgelanda kommun. Om vi inte kan erbjuda mark eller lokaler när detta efterfrågas riskerar vi snabbt att tappa företag.”

Susanne Korduner
Kommunchef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

Färgelanda kommun Kommunstyrelsen	
2017-11-21	
Dnr	2017/645
Hid	2017.4417

Motion ang. lokal strategi för näringslivsfrågor

Kommunernas roll när det kommer till kontakten med näringslivet skiljer sig åt, dels beroende på situation och dels beroende på politisk inriktning. I första hand gäller det givetvis att vara bäst på att vara just en kommun, i avseendet en smidig handläggning av bygglov m.m., bra och konstruktiv myndighetsutövning samt god dialog med ett bra bemötande. Därutöver finns olika sätt att skapa goda förutsättningar för näringslivet, både när det gäller befintliga företag och nyetableringar. Ett sätt är att skapa gemensamma forum för att lyfta fram och vara stolta över allt vi har här. Där är Färgelandadagarna ett bra exempel. Ett annat sätt är att tillhandahålla planerad mark i strategiska lägen, med anslutning till en välfungerande infrastruktur.

Den lokala näringslivspolitikerna i Färgelanda kommun har under ett antal år haft som en våt filt över sig. Samtidigt går värdefull tid i spillo och besluten som fattas saknar både långsiktighet och förankring. Den stora oenigheten blir tydlig gång på gång, vilken sällan gynnar någon. Allra minst kommunens utveckling. Lösningen torde vara att alla partier gemensamt runt samma bord stakar ut vägen för hur näringslivspolitikerna lokalt ska se ut, givetvis i nära dialog med vårt lokala näringsliv.

Med anledning av ovan yrkar undertecknad:

att kommunstyrelsens tillsammans med kommunens näringslivsråd får i uppdrag att, i linje med motionens anda, arbeta fram en långsiktig och förankrad strategi för den lokala tillväxt-/näringslivspolitikerna.

Tobias Bernhardsson (C)
Fullmäktigeledamot

Kommunstyrelsen

KS § 54 Dnr 2018/25
Anmälan av obesvarade motioner – mars 2018

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att lägga redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt Kommunfullmäktiges arbetsordning ska obesvarade motioner redovisas två gånger om året, vår och höst. Kommunfullmäktige kan i samband med detta avskryva motioner från vidare handläggning.

Motioner som ännu inte besvarats. (2018-03-13)

Dnr 2018/79
Motion om utegym i Färgelanda kommun (Inger Bäcker (V))
Anmäld i KF 2018-02-14

Dnr 2017 624
Motion om Utdelning av halkbroddar till pensionärer och andra grupper i behov av detta, kostnadsfritt (Linda Jansson (M) Per Krokström (M))
Anmäld KF 2017-11-22

Motioner med planerat svar på Kommunfullmäktiges sammanträde 18 april 2018

Dnr 2017/307
Motion angående samordnad varudistribution (Tobias Bernhardsson (C))
Anmäld i KF 2017-05-17

Dnr 2017 623
Motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))
Anmäld i KF 2017-11-22

Dnr 2017/645
Motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))
Anmäld i KF 2017-11-22

Skickas till
Kommunfullmäktige

Kommunledningskontoret
Staben
Marianne Martinsson
0528-56 71 04 / 0766-35 25 89
marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Redovisning av obesvarade motioner mars 2018

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutat att lägga redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska obesvarade motioner redovisas två gånger om året, vår och höst. Kommunfullmäktige kan i samband med detta avskryva motioner från vidare handläggning.

Motioner som ännu inte besvarats. (2018-03-13)

Dnr 2018/79

Motion om utegym i Färgelanda kommun (Inger Bäcker (V))

Anmäld i KF 2018-02-14

Dnr 2017 624

Motion om Utdelning av halkbroddar till pensionärer och andra grupper i behov av detta, kostnadsfritt (Linda Jansson (M) Per Krokström (M))

Anmäld KF 2017-11-22

Motioner med planerat svar på kommunfullmäktiges sammanträde 18 april 2018

Dnr 2017/307

Motion angående samordnad varudistribution (Tobias Bernhardsson (C))

Anmäld i KF 2017-05-17

Dnr 2017 623

Motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))

Anmäld i KF 2017-11-22

Dnr 2017/645

Motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))

Anmäld i KF 2017-11-22

Susanne Korduner
Kommunchef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

KS § 44

Dnr 2016/736

Äldreplan 2018-2023 – förslag från den tillfälliga beredningen

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar, att med berednings förslag till framtida inriktning avseende Solgården och Lillågården (se nedan) anta förslaget till äldreplan.

Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål och med hänsyn tagen till planens ”beaktanden”.

Den tillfälliga beredningens uppdrag är härmed avslutat.

Anteckning till protokollet

Linda Jansson (M) och Hans-Göran Palmqvist (M) meddelar att de inte deltar i beslutet utan kommer att ta ställning i ärendet på Kommunfullmäktige.

Reservation

Tobias Bernhardsson (C), Marion Pelli (C), Leif Söderqvist (C) och Maino Svensson (C) reserverar sig mot Kommunstyrelsens beslut.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) yrkar på följande ändring i föreslagen äldreplan.

”MÅLOMRÅDE 2:

MÅL

- *Ett samlat demenscentrum i Färgelanda kommun, där all demensomsorg i kommunens särskilda boenden bedrivs.*
- *ÄNDRAS TILL:*
- *Håvestensgården utgör fortsatt kommunens demenscentrum*

Kommunstyrelsen

Forts KS § 44

BEAKTANDE

- Säkerställa att processen om ett samlat demenscentrum tar hänsyn till brukarna och deras anhöriga.
- **ÄNDRAS TILL:**
- Säkerställa att antalet demensplatser i kommunen ökar, dvs. att demensavdelningen Rosen kvarstår, med hänsyn till brukarna och dess anhöriga. (Totala antalet demensplatser ökar från 43 till 52 st under perioden)

MÅL

- **TILLÄGG:** Korttidscentrum vid Lillågården inrättas under perioden med upp till 14 lägenheter.

MÅLOMRÅDE 4:

MÅL

- Det ska finnas trygga bostäder och bostadsområden med god tillgänglighet i kommunen.
- **ÄNDRAS TILL:**
- Kommunen ska erbjuda trygga bostäder och bostadsområden med god tillgänglighet. Servicenära lägenheter uppförs i Färgelanda & Högsäter centrum.”

Tommy Larsson (S) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att Tobias Bernhardssons (C) och Tommy Larssons (S) yrkanden ställs under proposition. Efter ställd proposition finner ordföranden att Kommunstyrelsen beslutar enligt Tommy Larssons (S) yrkande.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har tillsatt en tillfällig beredning för uppdraget att upprätta en äldreplan.

Äldreplanen är ett styrdokument och tjänar som stöd för att utveckla äldreomsorgen och annan verksamhet som berikar de äldres liv. Den ska medverka till att förverkliga kommunens mål att "Färgelanda kommun skall vara en attraktiv kommun att bo och leva i".

Kommunstyrelsen

Forts KS § 44

Med utgångspunkt i nationella regelverk och lokala styrdokument avser äldreplanen att ge motiv till prioriterade uppdrag för perioden.

Äldreplanen utmynnar i ett antal målområden med tillhörande mål och beaktanden.

Målområdena är:

- Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder
- Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser
- Mat och måltid
- Boende och kommunikationer
- Utveckling av teknik
- Äldreomsorgen - framtidens goda arbetsplats
- Jämställdhet

Vid Kommunfullmäktiges behandling av planförslaget 14 februari 2018 har fullmäktige beslutat att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera planen med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården respektive Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning/specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna.

Förvaltningens förslag vad gäller Solgården och Lillågården antagna av beredningen:

Solgården:

18 platser somatisk äldreomsorg fördelat på 2 avdelningar.
Trygghetslägenheter.

Lillågården:

Trygghetslägenheter.

Korttidsplatser 8 lägenheter med möjlighet till 16 platser
inklusive växelvis vård.

20 platser somatisk äldreomsorg.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 44

Beslutsunderlag

Beredningens protokoll 2017-10-05.

Ledningsutskottets protokoll 2017-10-23, § 215

Kommunstyrelsens protokoll 2017-11-01, § 230

Kommunfullmäktiges protokoll 2018-02-14. § 11

Sektor Omsorgs tjänsteskrivelse 2018-03-07

Beredningens protokoll 2018-03-08

Ledningsutskottets protokoll 2018-03-19, § 41

Socialchefen informerar

Skickas till

Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

KF § 11

Dnr 2016/736

Äldreplan 2018-2023 - förslag från den tillfälliga beredningen

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera "Äldreplan 2018-2023" med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården resp. Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning/specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C), Jörgen Andersson (SD), Birgitta Mehamedi Örn (C), Karl-Erik Segersax (KD), Linda Jansson (M) och Maino Svensson (C) yrkar att ärendet återremitteras till beredningen med uppdraget att komplettera "Äldreplan 2018-2023" med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården resp. Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning/specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna.

Edgardo Varas (S), Ulla Börjesson (S) och Olle Hagström (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att kommunfullmäktige beslutar att anta Äldreplan 2018-2023 och ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål och med hänsyn tagen till beredningens beaktanden.

Uppföljning av äldreplanen ska ske en gång per år och dokumenteras i kommunens årsredovisning. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen.

Beredningens uppdrag är nu avslutat.

Propositionsordning

Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har tillsatt en tillfällig beredning för uppdraget att upprätta en äldreplan.

Äldreplanen är ett styrdokument och tjänar som stöd för att utveckla äldreomsorgen och annan verksamhet som berikar de äldres liv. Den ska medverka till att förverkliga kommunens mål att "Färgelanda kommun skall vara en attraktiv kommun att bo och leva i".

Justering

CS

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Forts KF § 11

Med utgångspunkt i nationella regelverk och lokala styrdokument avser äldreplanen att ge motiv till prioriterade uppdrag för perioden.

Äldreplanen utmynnar i ett antal målområden med tillhörande mål och beaktanden. För att kunna verkställa planen med tillhörande mål är det viktigt att förutsättningar som krävs ges. Målområdena är:

- Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder
- Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser
- Mat och måltid
- Boende och kommunikationer
- Utveckling av teknik
- Äldreomsorgen - framtidens goda arbetsplats
- Jämställdhet

I beredningens uppdrag ligger inte att fördela resurser. Dock förutsätter förverkligandet av äldreplanen att dess mål och innehåll beaktas i samband med de kommande årens budgetfördelningar.

Dialog har förts med personalgrupperna, representanter för pensionärsorganisationerna och äldre kommuninvånare. Information har lämnats av chefer i organisationen, Medicinskt ansvarig sjuksköterska och Väntjänst Brålanda. Representanter för och Vänersborgs kommun har informerat om den kommunens förebyggande arbete.

Beredningens protokoll 2017-10-05.

Ledningsutskottets protokoll 2017-10-23, § 215

Kommunstyrelsens protokoll 2017-11-01, § 230

Edgardo Varas (S), beredningsledaren i den tillfälliga beredningen informerar

Skickas till

Beredningsledaren 26/2-18

Kommunfullmäktiges ordf. 26/2-18

Socialchefen 26/2-18

Justering

CS

Utdragsbestyrkande

Beredning Äldreplan

Beredning Äldreplan § 1

Äldreplan 2018-2023 - förslag från den tillfälliga beredningen

Beredningens beslut

Kommunfullmäktig föreslås besluta att godkänna förvaltningens förslag till framtida inriktning avseende Solgården och Lillågården. Med redovisad inriktning anta äldreplanen 2018-2023.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål med hänsyn till beredningens beaktande.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att avsluta den tillfälliga beredningens uppdrag i och med redovisningen av givet uppdrag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 14 februari 2018 att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera "Äldreplan 2018-2023" med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården resp. Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning /specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna

Förvaltningen har tagit fram förslag runt vilka verksamheter som ska bedrivas på Lillågården och Solgården, som redovisas för beredningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelsen daterad 7 mars 2018.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Diariet

Sektor Omsorg
Socialchef
Johan Lundh
johan.lundh@fargelanda.se

**Tjänstemannaförslag till framtida inriktning på äldreboendena
Solgården och Lillågården i Färgelanda kommun.**

Socialchef och enhetschefer i äldreomsorgen har tillsammans kommit fram till ett förslag om vilken inriktning dvs vilka målgrupper som ska vara boendes på Solgårdens och Lillågårdens äldreboenden i framtiden.

De äldres behov/antalet äldre och ekonomiska resurser/budget är avgörande för hur många avdelningar som kan vara öppna och i drift samtidigt.

Solgården:

18 platser somatisk äldreomsorg fördelat på 2 avdelningar.
Trygghetslägenheter.

Lillågården:

Trygghetslägenheter.
Korttidsplatser 8 lägenheter med möjlighet till 16 platser inklusive växelvis vård.
20 platser somatisk äldreomsorg.

Kommunchef
Susanne Korduner

Socialchef
Johan Lundh

Sektor Omsorg
Socialchef
Johan Lundh
johan.lundh@fargelanda.se

**Tjänstemannaförslag till framtida inriktning på äldreboendena
Solgården och Lillågården i Färgelanda kommun.**

Socialchef och enhetschefer i äldreomsorgen har tillsammans kommit fram till ett förslag om vilken inriktning dvs vilka målgrupper som ska vara boendes på Solgårdens och Lillågårdens äldreboenden i framtiden.

De äldres behov/antalet äldre och ekonomiska resurser/budget är avgörande för hur många avdelningar som kan vara öppna och i drift samtidigt.

Solgården:

18 platser somatisk äldreomsorg fördelat på 2 avdelningar.
Trygghetslägenheter.

Lillågården:

Trygghetslägenheter.
Korttidsplatser 8 lägenheter med möjlighet till 16 platser inklusive växelvis vård.
20 platser somatisk äldreomsorg.

Kommunchef
Susanne Korduner

Socialchef
Johan Lundh

Beredning Äldreplan

Beredning Äldreplan § 1

Äldreplan 2018-2023 - förslag från den tillfälliga beredningen

Beredningens beslut

Kommunfullmäktig föreslås besluta att godkänna förvaltningens förslag till framtida inriktning avseende Solgården och Lillågården. Med redovisad inriktning anta äldreplanen 2018-2023.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål med hänsyn till beredningens beaktande.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att avsluta den tillfälliga beredningens uppdrag i och med redovisningen av givet uppdrag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 14 februari 2018 att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera "Äldreplan 2018-2023" med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården resp. Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning /specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna

Förvaltningen har tagit fram förslag runt vilka verksamheter som ska bedrivas på Lillågården och Solgården, som redovisas för beredningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelsen daterad 7 mars 2018.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Diariet

Sektor Omsorg
Socialchef
Johan Lundh
johan.lundh@fargelanda.se

**Tjänstemannaförslag till framtida inriktning på äldreboendena
Solgården och Lillågården i Färgelanda kommun.**

Socialchef och enhetschefer i äldreomsorgen har tillsammans kommit fram till ett förslag om vilken inriktning dvs vilka målgrupper som ska vara boendes på Solgårdens och Lillågårdens äldreboenden i framtiden.

De äldres behov/antalet äldre och ekonomiska resurser/budget är avgörande för hur många avdelningar som kan vara öppna och i drift samtidigt.

Solgården:

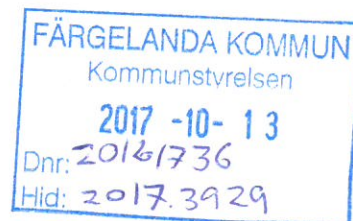
18 platser somatisk äldreomsorg fördelat på 2 avdelningar.
Trygghetslägenheter.

Lillågården:

Trygghetslägenheter.
Korttidsplatser 8 lägenheter med möjlighet till 16 platser inklusive växelvis vård.
20 platser somatisk äldreomsorg.

Kommunchef
Susanne Korduner

Socialchef
Johan Lundh

Äldreplan 2018-2023

Sammanfattning

Äldreplanen är ett dokument för styrning och kontinuerlig förbättring av kommunens äldreomsorg. I den redovisas kommunens ambitioner och förvaltningens konkreta uppdrag i strävan efter att nå politiskt satta mål och visioner. Utöver dessa utgår planen även från nationella lagar, riktlinjer och råd samt regionala och lokala styrdokument.

Likt övriga Sverige står Färgelanda kommun inför utmaningen att tillgodose behoven för den allt mer växande målgruppen äldre. År 2050 beräknas mer än en fjärdedel av Sveriges befolkning vara över 65 år med en markant ökning av andelen äldre än 80 år. I kommunen förväntas en ökning med ca 100 personer i gruppen 65 år och äldre fram till 2036. Prognosen visar på en minskning med 100 personer i ålderskategorin 65-74 år medan det är en ökning med 200 personer i ålder 75 år och äldre. För att kunna behålla dagens nivå på service måste vi förändra och förädla våra arbetssätt.

Kommunens mål för de äldre är att de ska känna sig trygga i sin vardag och leva ett så gott liv som möjligt, hela livet. De ska få tjänster av god kvalitet, känna sig delaktiga och bli bemötta med respekt. För att uppnå detta ska arbetet utgå från följande strategiska områden:

- Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder
- Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser
- Mat och måltid
- Boende och kommunikationer
- Utveckling av teknik
- Äldreomsorgen - framtidens goda arbetsplats
- Jämställdhet

I äldreplanen beskrivs kommunens ambition med tillhörande mål och uppdrag utifrån vart och ett av strategiområdena.

Målområde och mål

Målområde	Mål	Uppdrag till kommunstyrelsen:
1. Medborgarnas kunskaper, värderingar och attityder	<p>Att tillgodose individuella behov hos de som får insatser från den kommunala äldreomsorgen</p> <p>Att kommunen regelbundet genomför öppna informations-och dialogträffar.</p>	Utreda förändrat resursfördelningssystem inom särskilda boenden och hemtjänst samt riktlinje för biståndshandläggning
2. Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser	<p>Förebyggande insatser ska främja en jämlik hälsa utifrån flera aspekter, såsom exempelvis kön, bakgrund och ekonomiska resurser.</p> <p>Kommunen ska kontinuerligt utveckla förebyggande insatser samt stödja anhöriga bl.a. genom utbildning och aktiviteter.</p> <p>Kommunen ska skapa förutsättningar så att frivilliga krafter i samhället ska kunna erbjuda medmänskligt stöd, gemenskap och möjlighet till fysisk aktivitet som komplement till samhällets stödinsatser.</p> <p>Att kommunen ska bidra till en meningsfull vardag för äldre.</p> <p>Att kommunen kvalitetssäkrar demenskompetens vid varje särskilt boende samt inom hemsjukvården.</p>	Utreda möjligheten till upprättande av träffpunkter som berikar de äldres liv utifrån gemenskap och social samvaro.
3. Mat och måltid	<p>Stärkt nöjdhet i Socialstyrelsens årliga nationella mätningar avseende måltider och trivsel i samband med måltid.</p> <p>Pedagogiska måltider ska finnas på våra demensboenden.</p> <p>Måltider lagas dagligen vid varje avdelning inom kommunens boenden.</p>	
4. Boende och kommunikationer	<p>Antal platser på särskilda boenden ska motsvara behovet.</p> <p>Öka nyttjandegraden av kollektivtrafik inom kommunen samt närliggande kommuner.</p> <p>Öka den fysiska tillgängligheten i kommunen.</p>	<p>Skapa en långsiktig strategi för att kunna tillgodose kommunens framtida behov av särskilda boenden samt servicenära boende (Ordinärt boende sk."mellanboende")</p> <p>Upprätta måldokument för tillgänglighet avseende den fysiska miljön i kommunen.</p> <p>Kommunen ska vid planering av bostäder analysera behov och långsiktigt främja</p>

Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet

	Det ska finnas trygga bostäder och bostadsområden med god tillgänglighet i kommunen.	byggnation av trygga bostäder för äldre samt skapa bostadsområden med god tillgänglighet.
5. Utveckling av teknik	Skapa högre kvalitet och effektivitet i vård och omsorg med hjälp av välfärdsteknik. Kostnadsfri internetuppkoppling på särskilt boende	Ta fram en långsiktig plan för den tekniska utvecklingen inom vård och omsorg. Planen ska innehålla bland annat: <ul style="list-style-type: none"> • Utveckla personalens e-hälsokompetens. • Öka den digitala kompetensen bland invånarna i kommunen och framförallt stötta de äldre i att lära sig använda tekniken • Ökad användning av välfärdsteknik • Fiberanslutning på särskilda boenden.
6. Framtidens goda arbetsplats	Att skapa en självförbättrande organisation som tilltalar kompetent personal. Skapa förutsättningar för en trygg arbetsplats att trivas på med god arbetsmiljö, kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter. Att personal inom kommunens äldreomsorg erbjuds vidareutbildning inom demenskompetens.	Upprätta en långsiktig plan för att trygga framtida personalförsörjning. Planen ska bland annat innehålla: <ul style="list-style-type: none"> • Ansvarsfördelning, renodling av yrkesroller samt förslag till optimal organisation • Ändamålsenliga arbetskläder • Samarbete med grundskolan gällande information om äldreomsorgens yrken för att främja framtida val av utbildning • Skapa förutsättningar för ständiga förbättringar genom att tillvarata personalens erfarenheter och därigenom skapa en självförbättrande verksamhet • Fortbildning och kompetensutveckling • Arbetsvillkor, t.ex. rätt till heltid, helgtjänstgöring, förmåner som anställd i kommunen
7. Jämställdhet	Att kommunen ska främja jämställdhet som arbetsgivare samt att jämlika förutsättningar ska gälla för kommunens vård och omsorg.	Färgelanda kommun ska ha ett ständigt arbete utifrån en jämställdhetsplan, där äldreomsorgen är en del.

1. Inledning

I denna äldreplan presenteras nationella lagar, riktlinjer och råd samt regionala och lokala styrdokument, som tillsammans sätter ramen för det kommunala arbetet med vård och omsorg om äldre. Framtidsspaning och prognoser för målgruppen ligger till grund för antaganden om framtida behov och motiv till prioriterade uppdrag.

Vid beredningens framtagande av planen har dialog med personalgrupperna, representanter för pensionärsorganisationerna samt äldre kommuninvånare genomförts. Information har också kommit från chefer i egna organisationen och medicinskt ansvarig sjuksköterska. Därutöver har Väntjänst Brålanda och Vänersborgs kommun berättat om sin förebyggande verksamhet. Beredningens förslag till äldreplan har lämnats till representanter för personalgrupperna och pensionärsorganisationerna för möjlighet till ytterligare synpunkter.

Det kommunala ansvaret för äldreomsorgen regleras i flertalet lagar, föreskrifter och andra styrdokument. Dessa är framför allt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialstyrelsens skrifter och kommunens styrdokument. I kommunens antagna dokument Gemensamt mål och gemensam kvalitetspolicy för omsorgens verksamhetsområde, dnr 2009/139 (Antagen av KF 2010-03-17 § 36) anges sektorsövergripande värdegrund och mål, kvalitetspolicy samt kvalitetsmål för äldreomsorgen.

Äldreplanen utmynnar i ett antal mål med tillhörande aktiviteter. För att kunna verkställa planen med tillhörande mål och aktiviteter är det viktigt att förutsättningar som krävs ges.

Utifrån framtagna prognoser förväntas en ökning av antal personer 65 år och äldre med ca 100 personer från 2016 till 2036, varav merparten av ökningen är inom de åldersspann då man i störst utsträckning behöver stödinsatser från kommunen. Med dagens konsumtionsmönster sker en tydlig kostnadsökning hos kommunerna för individer i 80-årsåldern och äldre. Mellan 65 och 75 år är anspråken på kommunal service tämligen begränsade. För att detta ska vara hanterbart, i och med utvecklingen mot en allt större grupp äldre, krävs en anpassning av äldreomsorgen.

Kommunen behöver i större utsträckning arbeta med förebyggande insatser i samarbete med frivilligorganisationer för att äldre personer ska bibehålla sin hälsa och välmående i högre ålder.

Kommunen behöver också planera för aktuella och framtida behov av boendeformer för äldre. Det finns lokalt en stor efterfrågan av trygghetsbostäder och även nationellt ser man ett ökat behov av denna form av boende.

Med en ökat antal äldre-äldre i kommunen finns ett framtida behov av fler platser på särskilda boenden. Även om en viss del troligtvis kan bo kvar i sitt ordinära boende med hjälp av förebyggande insatser, möjlighet till social gemenskap och anpassade bostäder i kombination med exempelvis insatser från hemtjänst och hemsjukvård kommer behovet av fler särskilda boendeplatser att finnas kvar.

Den viktigaste resursen inom äldreomsorgen är verksamhetens personal. Yrkesskicklighet och kompetens är avgörande för hur vården och omsorgen uppfattas av de äldre. För att tilltala kompetent personal och få dem att stanna behöver kommunen erbjuda en trygg arbetsplats att

**Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet**

trivas på med god arbetsmiljö, kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter som stimulerar. Kommunen står, tillsammans med många andra, inför stora utmaningar avseende personalrekrytering inom äldreomsorgen i framtiden då antal äldre personer i samhället ökar samtidigt som det är för få som väljer att utbilda sig inom området.

2. Syfte

Äldreplanen är ett styrdokument och tjänar som stöd för att utveckla äldreomsorgen och annan verksamhet som berikar de äldres liv. Den ska medverka till att förverkliga kommunens mål att "Färgelanda kommun skall vara en attraktiv kommun att bo och leva i". Med utgångspunkt i nationella regelverk och lokala styrdokument avser äldreplanen att ge motiv till prioriterade uppdrag för perioden.

3. Uppföljning

Uppföljning av äldreplanen ska ske en gång per år och dokumenteras i kommunens årsredovisning. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen.

4. Finansiering

I beredningens uppdrag ligger inte att fördela resurser. Dock förutsätter förverkligandet av äldreplanen att dess mål och innehåll beaktas i samband med de kommande årens budgetfördelningar.

5. Begreppsdefinitioner¹

Hemtjänst

Bistånd i form av service och personlig omvårdnad i ordinärt boende.

Hemsjukvård

Hälso- och sjukvård när den ges i patientens bostad och där ansvaret för de medicinska åtgärderna är sammanhängande över tid samt att patienten av hälsoskäl inte kan ta sig till primärvårdens verksamheter.

Vardagsrehabilitering

Ett arbetssätt där omsorgs- och vårdpersonal har kunskap i ett rehabiliterande förhållningssätt och uppmuntrar den äldre personen till eget handlande. Att ta tillvara personens egna resurser och möjligheter att vara aktiv i vardagen. Erbjuds både på kommunens boenden och i det ordinära boendet.

Ordinärt boende

Alla boendeformer som inte förutsätter någon form av beslut om bistånd enligt social-

¹ SOU 2017:21

tjänstlagen av kommunen.

Trygghetsbostäder

Trygghetsbostäder är en boendeform som har tillkommit för att ge äldre som önskar det tillgång till större gemenskap och trygghet. För att flytta in i en trygghetsbostad behövs inget biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Det finns en stor variation av trygghetsbostäder runt om i landet, även om trygghet, tillgänglighet, gemensamhetsutrymmen och, i vissa fall, särskild personal är gemensamma nämnare för många.

Särskilt boende

Avser särskilda boendeformer enligt socialtjänstlagen som förutsätter beslut om bistånd från kommunen.

Korttidsvistelse

Vid tillfälligt behov av utökad omsorg, då den äldre av olika skäl inte kan vara kvar i det egna hemmet, kan korttidsplats på vård- och omsorgsboende erbjudas. Skäl för insatsen kan vara rehabilitering, avlastning av närstående eller vård i livets slutskede, s.k. palliativ vård. Insatsen beviljas utifrån Socialtjänstlagen.

Dagverksamhet

För äldre i behov av vardaglig aktivitet, finns daglig verksamhet. Avser verksamhet för personer i ordinärt boende och beviljas utifrån Socialtjänstlagen.

6. Regelverk och styrdokument

Socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen är de lagar som i huvudsak styr kommunens arbete med äldreomsorg. Även kommunallag, förvaltningslag och lagen om valfrihetssystem (LOV) m.fl. är väsentliga. Utöver lagstiftning finns, på nationell, regional och kommunal nivå, mål och planer för vård och omsorg om äldre samt budgetar och satsningar på olika områden.

6.1 Nationellt

Socialtjänstlagen, SoL (2001:453)

SoL är en ramlag som beskriver kommunens ansvar för att enskilda får det stöd och den hjälp som de är i behov av. Kommunen har stor frihet att utforma sin verksamhet för att uppfylla kraven i denna lag. Tilltron till människan, och hens egen förmåga att påverka sin situation, ska vara central i tillämpningen. I SoL regleras ansvar för stöd till anhöriga i form av t.ex. växelvård, dagverksamhet och avlösning i hemmet. Där står även att kommunen genom hemtjänst, dagverksamheter eller liknande, bör underlätta för den enskilde att bo hemma och ha kontakt med andra. Kommunen ska också inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

Nationell värdegrund

2011 infördes en värdegrund i socialtjänstlagen. Lydelsen är; "Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande".

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

I nya hälso- och sjukvårdslagen kan man bl.a. läsa om hur hälso- och sjukvården

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

ska organiseras och vilket ansvars respektive vårdgivare har. Lagen beskriver att målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa.

Nationell kvalitetsplan

2015 gav regeringen ett uppdrag att ta fram en Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen. Syftet är att genom långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen. Den Nationella kvalitetsplanen ska stimulera till innovationer inom äldreomsorgen, ett strategiskt hälsofrämjande arbete på alla nivåer samt syfta till ökad jämlikhet, inflytande och valfrihet för den äldre. Förslaget till kvalitetsplan har presenterats för regeringen våren 2017.

Demenssjukdom

I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom framhålls bland annat tidig medicinsk utredning, läkemedelsbehandling och personcentrerad vård och omsorg, som viktiga områden att utveckla. Även riktlinjer för dagverksamhet och platser på särskilt boende anpassat för personer med demenssjukdom inkluderas. Reviderade nationella riktlinjer kommer att presenteras av regeringen hösten 2017.

Nationell standard

Swedish standards institute (SIS) har tagit fram en standard för *Kvalitet i omsorg service, omvårdnad och rehabilitering för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende* (SIS 2015). Här anges krav på tjänster som levereras till äldre med omfattande biståndsbedömt behov i både ordinärt och särskilt boende. Vid kvalitetssäkring, uppföljning, utvärdering och utveckling av sådana tjänster avses standarden kunna fungera som stöd i arbetet. Genom tydliga krav på vad som förväntas av utföraren, den som bedriver verksamhet, blir det även tydligt för den äldre personen och dennes närstående vad god omsorg, service, omvårdnad och rehabilitering avser inom ordinärt och särskilt boende.

Kvalitet i särskilt boende – rekommendation för arbete med ökad kvalitet nattetid i särskilt boende för äldre

Rekommendation framtagen av SKL (Sveriges kommuner och landsting). Bakgrunden är att regeringen våren 2016 avslog Socialstyrelsens förslag till bemanningsföreskrifter för särskilt boende för äldre. Istället för bemanningsföreskrifterna valde regeringen att förtydliga Socialtjänstförordningen (2001:937, 2 kap 3§). Där framgår det att den enskildes behov ska vara styrande och att personal ska finnas tillgänglig dygnet runt. De områden som uppmärksammas är digitalisering, arbetsmetoder och bemanning. SKL noterar särskilt att det finns en viktig utvecklingspotential vad gäller välfärdsteknik. Kommunerna bör stärka och utveckla kvaliteten utifrån koll på läget, planera utifrån individens behov, ta fram en strategi för att utveckla digitaliseringens möjligheter samt ledarskap.

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård

Lagen syftar till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda personer som efter utskrivning från slutenvård behöver insatser från den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården och/eller socialtjänsten och den landstingsfinansierade öppna vården (lagen 2017:612). Lagen ska särskilt främja att en person med behov av samordnade insatser skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att personen är utskrivningsklar. Lagen gäller från 1 januari 2018

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

och ersätter nuvarande betalningsansvarslag.

6.2 Regionalt, Västra Götaland

I handlingsplanen *"Det goda livet för sjuka äldre i Västra Götaland"* konkretiseras hur landsting och kommuner ska samverka för att upprätthålla en god kvalitet på sjukvården kring de sjuka äldre. Handlingsplanen reviderades under hösten 2015 för att gälla t o m 2018.

Fokusområden i handlingsplanen

- SIP - Samordnad individuell plan
- Mobil närvård
- Kunskapsbaserad vård
- God och säker läkemedelsbehandling
- Trygg och säker vårdövergång

Handlingsplan i Fyrbodal

Denna handlingsplan är framtagen i Vårdsamverkan Fyrbodal för att säkra genomförandet och uppföljningen av gemensamma mål som finns på regional (Västra Götaland), delregional (Fyrbodal) och lokal (enskild kommun) nivå. Handlingsplanen omfattar flera samverkansområden. Inom området "Sammansatta vård-och omsorgsbehov" finns följande fokusområden som berör äldre

- God och säker läkemedelsbehandling
- Trygg och säker vårdövergång
- SIP och medicinsk vårdplan
- Kunskapsbaserad vård
- Mobil Närvård

6.3 Färgelanda kommun

Lokal handlingsplan, skapad via närsjukvårdsgruppen där samverkan mellan Färgelanda kommun och primärvården sker. Fokusområden:

- God och säker läkemedelsbehandling
- Trygg och säker vårdövergång
- SIP och medicinsk vårdplan
- Kunskapsbaserad vård
- Mobil Närvård

7. Nuvarande äldreomsorg i Färgelanda

Kommunens äldreomsorgsarbete inkluderar till största delen biståndsinsatser, där individuell behovsbedömning görs. De insatser som beviljas av biståndshandläggare syftar i första hand till att stärka den äldres möjligheter att leva ett självständigt liv och att kunna bo kvar i sin bostad. Kvarboendepincipen har varit aktuell i Sverige sedan äldreformen på 1990-talet och således har lösningar i hemmet utvecklats genom åren. Idag kan i princip alla biståndsbeslut erbjudas i den äldres bostad.

7.1 Bostadsanpassning

Den som har en långvarig funktionsnedsättning kan ansöka om bidrag för bostadsanpassning utifrån gällande lagstiftning, Lag (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m. m. Det kan bl.a. handla om att ta bort trösklar, byta från badkar till dusch, större ombyggnationer eller placera ramper vid entréer. Åtgärden skall vara nödvändig med hänsyn till funktionsnedsättningen, som styrks med intyg från läkare eller arbetsterapeut.

7.2 Hemtjänst

För äldre som bor kvar i det egna hemmet, men behöver stöd för att hantera det vardagliga livet, finns möjlighet till hemtjänst anpassat efter behov. De tjänster som kan beviljas innefattar omvårdnad och service och det går att välja om kommunen eller ett företag ska utföra tjänsten, enligt lagen om valfrihet (LOV). Vid upphandling enligt LOV är ersättningen för en insats satt på förhand, vilket gör att utförare konkurrerar med den kvalitet de kan erbjuda för samma peng. Det går också att få trygghetslarm och levererad lunch genom hemtjänsten.

7.3 Trygghetslarm

Ett sätt att öka tryggheten för den som bor kvar i det egna hemmet är att ha ett trygghetslarm. Genom larmet går det att få kontakt med personal om något händer och den äldre behöver få hjälp. Trygghetslarm beviljas som ett bistånd.

7.4 Rehabilitering

Färgelanda kommun erbjuder rehabilitering på olika sätt. *Hemrehabilitering* i form av exempelvis målinriktad träning i vardagssituationer, personliga hjälpmedel eller bostadsanpassning för att upprätthålla funktionsförmågan. Rehabilitering i samband med *vistelse på dagverksamhet*, då fysisk och social träning ger förutsättningar att bibehålla sin funktionsförmåga. *Korttidsrehabilitering* erbjuds där den äldre får träna på vardagliga aktiviteter som påklädning, matlagning och förflyttning med målet att kunna klara sig i det egna hemmet. Rehabiliteringens personal utför också insatser i samband med palliativ vård. Kommunens arbetsterapeuter utfärdar vid behov intyg i samband med den enskildes ansökan om bostadsanpassningsbidrag.

7.5 Särskilt boende

När behovet av vård och omsorg inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet finns möjligheten att flytta till särskilt boende. Ansökan görs hos biståndshandläggare och hänsyn tas, så långt det är möjligt, till önskemål om specifik plats. På kommunens särskilda boende har den äldre egen lägenhet med tillgång till gemensamt kök och matsal samt övriga gemensamhetsytor. Det finns tillgång till personal, måltider serveras och rehabiliterande insatser erbjuds på boendena. Färgelanda kommun har tre särskilda boenden, alla i kommunal regi:

- Lillågården i Färgelanda, med 28 platser och 7 trygghetslägenheter, har dagverksamhet och restaurang.
- Håvestensgården i Färgelanda, med 33 demensplatser, matsal för de boende.
- Solgården har 19 platser varav 10 för dementa, 16 trygghetslägenheter samt en restaurang.

Antal platser på kommunens vård- och omsorgsboenden

Verksamhet	Lgh/platser totalt	Varav demens	Varav somatisk
Lillågården	28		28
Håvestensgården	33	33	
Solgården	19	10	9
Boendeplatser totalt	80	43	37
Varav korttid	7	2	5

Totalt finns 80 platser på dessa boenden varav 43 platser är avsedda för äldre med demenssjukdom. Det kan också, vid behov, upprättas korttidsplatser på boendena utöver de ordinarie som är 7 till antalet och fördelade på Lillågården, Solgården och Håvestensgården. Platserna för korttidsvistelse är ämnade för omvårdnad under en tillfällig period. Det kan vara en akut situation som uppstår så personen inte kan bo kvar i det ordinarie boendet. Det kan vara en rehabiliteringsinsats där den äldre ges kraft att återvända hem. Det finns också återkommande korttidsvistelse, t.ex. som avlastning för närstående, eller för palliativ vård.

7.6 Dagverksamhet

Kommunen har en dagverksamhet för äldre personer som har behov av stimulering i vardagen. Verksamheten är lokaliserad på Lillågården och är till för de som bor i ordinärt boende. Insatsen beviljas utifrån Socialtjänstlagen.

7.7 Hälso- och sjukvård

Kommunen har inom äldreomsorgen hälso- och sjukvårdsansvar för de personer som bor på särskilt boende, är på korttidsvistelse, befinner sig på dagverksamhet samt de som är beviljade hemsjukvård. Ansvar är delegerat från Västra Götalandsregionen och sträcker sig till sjuksköterskenivå, t.ex. sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter, men inkluderar inte läkarvård. All vård och rehabilitering som kan göras i hemmet ska göras i hemmet, alternativt på kommunens korttidsplatser.

Patientsäkerhet

Kommunen ansvarar för viss hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. Enligt samma lag ska det i varje kommun finnas en sjuksköterska med ett särskilt medicinskt ansvar, en så kallad medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

MAS ansvarar för att patienterna får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet. Ansvaret omfattar hälso- och sjukvård upp till sjuksköterskenivå samt den habilitering och rehabilitering som utförs av kommunens arbetsterapeuter och sjukgymnaster. Tillsammans med ansvariga chefer för MAS regelbundet dialog om planering och ledning av den kommunala hälso- och sjukvården. MAS fastställer riktlinjer och rutiner för god och säker vård och klargör regler, rutiner och ansvarsfördelning på alla nivåer i samarbete med chefer i linjeorganisationen.

Verksamhetschefen för hälso- och sjukvård (i Färgelanda innehavs denna befattning av socialchef) har, tillsammans med MAS och enhetschefer ansvar för att riktlinjer och rutiner följs i verksamheten.

Varje medarbetare har ett eget ansvar för att följa förvaltningens riktlinjer/rutiner. MAS ansvarar också för bedömning och anmälan av vårdskador till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och är även vara ansvarig för Lex Sara-anmälningar. (missförhållanden inom socialtjänsten).

MAS sammanställer inkomna klagomål och avvikelser för den kommunala hälso- och sjukvården. Analyserar och initierar risk- och händelseanalyser samt förbättringsåtgärder. MAS ansvarar för att årligen skriva en patientsäkerhetsberättelse (enl. patientsäkerhetslagen). I denna beskrivs hur arbetet med patientsäkerhet har bedrivits under året, vilka avvikelser som rapporterats och vilka resultat man uppnått i olika mätningar. Patientsäkerhetsberättelsen finns tillgänglig för alla att läsa på kommunens hemsida.

7.8 Kost

Kommunens måltidsverksamhet innefattar samtliga kök på förskolor, skolor och äldreboenden i kommunen. Verksamhetens målsättning är att alla gäster ska känna sig trygga och nöjda. Måltiderna som serveras ska vara goda, näringsrika, säkra och varierande. Måltiderna ska serveras i en lugn och trivsamt miljö vilket skapar goda matvanor. Allt detta bidrar till gästernas hälsa och välbefinnande.

På kommunens särskilda boenden lagas maten i tillagningskök på plats och de måltider som levereras i ordinärt boende av hemtjänsten tillagas på ett av kommunens storkök.

7.9 Anhörigstöd

Kommunen ska, enligt Socialtjänstlagen, erbjuda stöd för att underlätta för de personer om vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. För anhöriga inom kommunens äldreomsorg finns stöd i form av:

- Avlösning i hemmet
- Korttidsboende/växelvård
- Möjlighet att delta i anhöriggrupper eller individuellt stöd
- Nätverk, hjälp med kontakter till olika handikappföreningar, kyrkor, Röda Korset etc.

7.10 Uppsökande verksamhet

Kommunen ska arbeta med att främja hälsa och förebygga ohälsa, bl.a. genom att ge upplysningar om metoder för att förebygga sjukdom eller skada och att genom uppsökande verksamhet och på annat sätt främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden. För att inhämta information kring hur kommunens äldre befolkning mår erbjuds alla invånare som fyller 80 år, och som inte har kontakt med kommunens omsorgsverksamhet, ett hembesök. Syftet med den uppsökande verksamheten är att främja hälsa, sund livsstil, goda levnadsvanor samt livskvalitet för kommunens äldre invånare genom att:

- kartlägga levnadsförhållanden
- förebygga ohälsa bland äldre

Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet

- skapa trygghet i det egna hemmet
- förebygga olyckor i hemmet

7.11 Kvalitetsregister

Kommunen arbetar i och utifrån nedanstående kvalitetsregister:

Senior Alert

Ett nationellt kvalitetsregister som innehåller bedömning och åtgärder vid risk för fall, undernäring, trycksår, munhälsa och blåsdysfunktion/inkontinens. Genom att arbeta förebyggande med riskbedömningar på alla patienter kan risker upptäckas innan skada skett.

Palliativregistret

Registret ger stöd för ett strukturerat arbetssätt kring vården i livets slutskede

BPSD, beteendemässiga och psykiska symptom vid demens

Registret syftar till att kvalitetssäkra vården av personer med demenssjukdom.

SweDem

Syftet är att samla in data om personer med demenssjukdom för att kunna förbättra och utveckla vården av demenssjuka i Sverige. Målet är skapa ett rikstäckande verktyg för likvärdig och bästa behandling av personer med demenssjukdom

7.12 Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Pensionärsrådet är ett rådgivande organ i kommunen för frågor gällande kommunens ålders- och förtidspensionärer. Det fungerar som en länk mellan pensionärsorganisationerna och kommunens politiker. Det består av representanter för pensionärsorganisationer, med aktiv lokalavdelning i kommunen. Särskilt utsedda politiker som är utvalda att ta detta ansvar, representerar kommunstyrelsen.

8. Vad tror vi om framtiden?

Fram till år 2036 beräknas antal personer i ålder 65-74 år minska med ca 106 personer. Gruppen 75-84 år beräknas öka med ca 100 personer och gruppen 85 år och äldre beräknas ha en ökning med strax över 100 personer. Totalt prognostiseras en ökning av antal personer 65 år och äldre med ca 100 personer från 2016 till 2036, varav merparten av ökningen är inom de åldersspann då man i störst utsträckning behöver stödinsatser från kommunen. Det krävs en planering av de ökade behoven men också en planering för förebyggande insatser för att senarelägga behov av kommunala insatser.

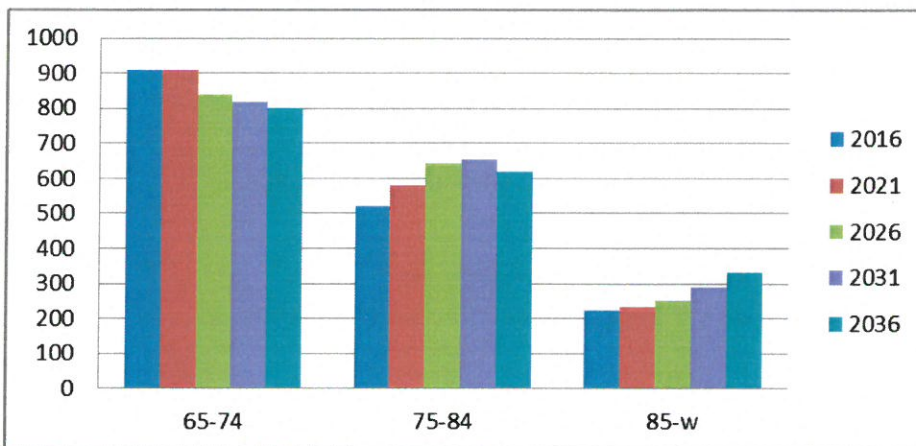
8.1 Demografisk prognos

Utifrån aktuell utveckling kan följande prognos tas fram. I tabellen syns fördelningen inom

Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet

gruppen 65 år och äldre, vilken även finns beskriven i ett stapeldiagram.

År	2016	2021	2026	2031	2036
65-74 år	908	911	841	818	802
75-84 år	521	580	643	653	619
85-w år	224	233	252	289	330
Summa	1653	1724	1736	1760	1751

Befolkningsprognos och stapeldiagram för gruppen äldre i Färgelanda kommun(Källa: SCB)

I tabellen nedan beskrivs fördelningen av äldre utifrån kön och i tre åldersgrupper; 65-74 år, 75-84 år samt 85 år och äldre.

		2016	2021	2026	2031	2036
Invånare 65-74 år, antal	Kvinnor	415	435	409	393	392
	Män	493	476	432	425	410
	Totalt	908	911	841	818	802
Invånare 75-84 år, antal	Kvinnor	274	279	305	321	306
	Män	247	301	339	333	313
	Totalt	521	580	643	653	619
Invånare 85 år-w, antal	Kvinnor	126	145	152	164	184
	Män	98	88	101	125	146
	Totalt	224	233	252	289	330

Källa: SCB

8.2 Vad innebär det?

Med dagens konsumtionsmönster sker en tydlig kostnadsökning hos kommunerna för individer i 80-årsåldern och äldre. Mellan 65 och 75 år är anspråken på kommunal service

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

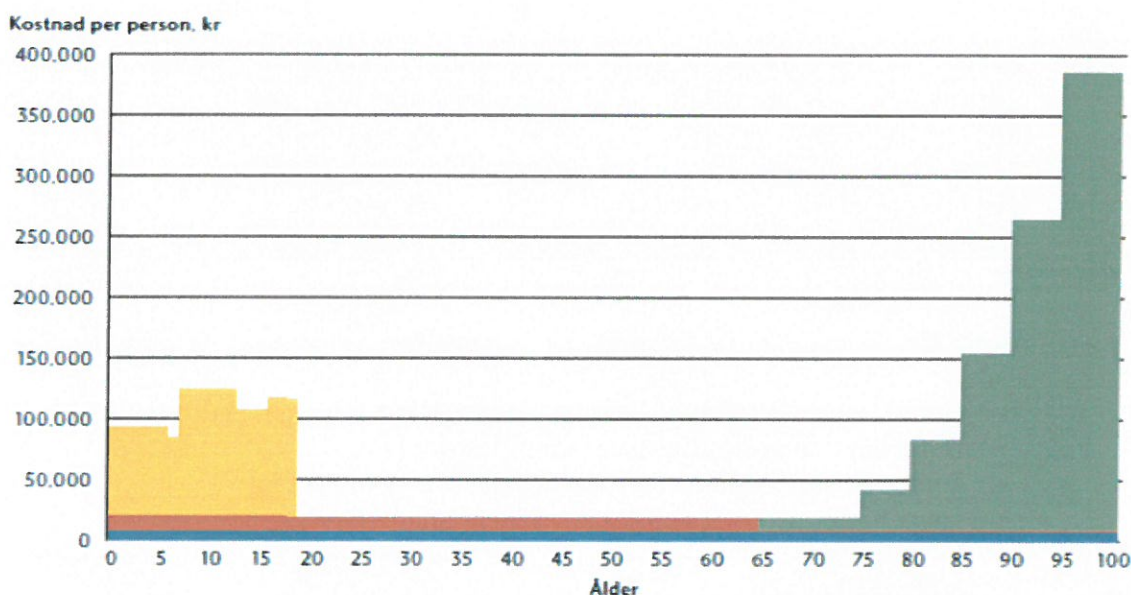
tämligen begränsade. För att detta ska vara hanterbart, i och med utvecklingen mot en allt större grupp äldre, krävs en anpassning av äldreomsorgen.

Kommunen behöver i större utsträckning arbeta med förebyggande insatser i samarbete med frivilligorganisationer för att äldre personer ska bibehålla sin hälsa och välmående i högre ålder. Kommunen behöver också planera för aktuella och framtida behov av boendeformer för äldre. Det finns lokalt en stor efterfrågan av trygghetsbostäder och även nationellt ser man ett ökat behov av denna form av boende.

Med ett ökat antal äldre äldre i kommunen finns ett framtida behov av fler platser på särskilda boenden. Även om en viss del troligtvis kan bo kvar i sitt ordinära boende med hjälp av förebyggande insatser, möjlighet till social gemenskap och anpassade bostäder i kombination med exempelvis insatser från hemtjänst och hemsjukvård kommer behovet av fler särskilda boendeplatser att finnas kvar.

Kommunala kostnader för invånare i olika åldrar

Kostnad per person, kronor

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Demenssjukdomar

Demenssjukdomar drabbar främst äldre personer. De är kroniska, långvariga och påverkar hela livssituationen för de sjuka och deras anhöriga. Vård av personer med demenssjukdom är således mycket resurskrävande, både för det offentliga och för människorna närmast den sjuke. I Sverige har ungefär åtta procent av alla personer som är 65 år eller äldre någon form av demenssjukdom, motsvarande för personer äldre än 90 år nästan hälften. Fram till år 2050 förväntas antalet personer med demenssjukdom nästan fördubblas, vilket innebär en stor framtida utmaning för samhället.² I och med att fler blir äldre antas utvecklingen fortsätta mot att fler diagnostiseras med demenssjukdom. Enligt befolkningsprognosen för personer 65 år och äldre skulle det för Färgelanda kommun kunna innebära en ökning med ett 10-tal personer diagnostiserade med demenssjukdom fram till 2036.

² Socialstyrelsen, 2014, Nationell utvärdering – vård och omsorg vid demenssjukdom

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

Samtidigt visar forskningsresultat på att förebyggande åtgärder ger effekt och kan motverka eller skjuta upp förekomsten av dessa sjukdomar. De förebyggande åtgärderna i en nyligen utförd studie bestod av utförliga kostråd, träningsprogram och minnesträning³ och resultatet var mycket tydligt. En ökad medvetenhet bland äldre och en förbättrad folkhälsa kan således ha positiv motverkan till denna utveckling.

8.3 Framtida behov

Boende

Fler personer får vård och omsorg i det ordinära boendet. Arbetsätten utvecklas med bland annat möjlighet att få komma hem direkt efter sjukhusvistelse och tillgång till mer avancerad sjukvård i hemmet. Behovet av platser på vård- och omsorgsboende antas därför inte följa en rak framskrivning, även om det kan antas finnas behov av utökning mot dagens platser. Av de som är 75 år eller äldre bor 10,7% på särskilda boenden. (Anderberg & Berglund 2010) Vid en rak framskrivning av behovet skulle det innebära att Färgelanda kommun fram till 2036 har behov av att utöka antalet platser från dagens 80 till ca 102 (se tabell nedan).

Årtal	75 år –w, antal	Andel på säbo	Behov av platser
2016	745	10,7%	80
2021	813	10,7%	87
2026	895	10,7%	96
2031	942	10,7%	101
2036	949	10,7%	102

Källa: SCB

Flera faktorer kan dock komma att påverka det framtida behovet av plats på vård- och omsorgsboende:

- Hur det normala bostadsbeståndet ser ut och hur äldre kan få tillträde till det
- Bostädernas och omgivningens utformning
- Vilken omsorg, vård och service i övrigt som är tillgänglig
- Hur välinformerad den enskilde och hans anhöriga är
- I vilken utsträckning dagens behov kan tillgodoses och om de tillgodoses på bästa möjliga sätt.
- Folkhälsan och dess utveckling i kommunen
- Hur olika former av insatser i ordinärt boende utvecklas
- Möjligheten till förebyggande insatser
- Välfärdsteknologi och dess användning

Hemtjänst

Antal beviljade hemtjänsttimmar i ordinärt boende har varit relativt konstant under åren 2012-2016. Ökningen mellan 2015 och 2016 är 5 %, vilket också är en utveckling som förväntas fortsätta. Det är dock även här svårt att göra en rak framskrivning av behovet. Ökningen av beviljade insatser inom hemtjänsten förväntas vara större än de demografiska effekterna. Detta för att brukarnas omvårdnadsbehov växer. Den genomsnittliga tiden med hemtjänst för varje person har ökat de senaste åren. Äldre väljer allt mer att bo kvar längre i ordinärt boende och där få omsorg av hemtjänstpersonal.

³ [The Lancet 2015](#)

Hemsjukvård

Kommunen arbetar aktivt för att patienter som är färdigbehandlade ska kunna lämna sjukhuset så snart som möjligt. Det främsta skälet är hänsynen till patientens möjligheter att få en god och sammanhållen vård, rehabilitering och omsorg. Det anses generellt vara bättre att rehabiliteras i sin hemmiljö än på institution. Det utökade ansvaret för patienter har inneburit att allt mer avancerad vård kan erbjudas i hemmet. I och med ett ökat antal äldre, som ofta är målgruppen för hemsjukvård, så kan det även antas att hemsjukvård och rehabilitering de närmaste åren kommer att öka. Det ställs också nya krav på personalen vad gäller kunskap och eventuellt teknik vilket motiverar till satsningar på kompetensutveckling.

9. Framtidens äldreomsorg

Kommunens äldreplan har mynnat ut i sju strategiområden. Nedan beskrivs för varje område den strategiska inriktningen för perioden baserad på identifierade utmaningar och möjligheter.

Målområde 1: Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder

Målområde 2: Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser

Målområde 3: Mat och måltid

Målområde 4. Boende och kommunikationer

Målområde 5. Utveckling av teknik

Målområde 6. Äldreomsorgen – framtidens goda arbetsplats

Målområde 7. Jämställdhet

9.1 Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder

Dagens och framtidens äldre har större informationsbehov än tidigare generationer äldre, mycket till följd av ett ökat självbestämmande och utökad valfrihet. För att kunna ta ansvar för sina egna liv, planera för sin ålderdom, sitt boende, samt för val av hemtjänst och vård, behövs tydlig och tillgänglig information.

I och med att fler äldre blir insatta i tekniken finns goda möjligheter för IT-samhället att i framtiden, genom tekniska innovationer, effektivisera äldrevården och inte minst kommunikationskanalerna. För att främja en informerad och kunnig och målgrupp äldre behöver information anpassas så att alla kan ta del av den, oavsett teknik- och språkkunskaper.

Den äldres roll som kund bör också förtydligas genom riktad information och marknadsföring av den service kommunen erbjuder.

Med ett personcentrerat förhållningssätt där individen betraktas som kapabel, med resurser och förmågor, och är en aktiv part i den gemensamt planerade vården skapas förutsättningar för en hög kvalitet på vård och omsorg. Genom att utgå från individens behov vid planering av insatser kommer brukarens delaktighet att öka och verksamheten blir behovsstyrd istället för insatsstyrd. Till stöd för att identifiera och beskriva individens behov på ett likvärdigt sätt över landet har Socialstyrelsen tagit fram ÄBIC/IBIC (äldres/individens behov i centrum).

MÅL: Att tillgodose individuella behov hos de som får insatser från den kommunala äldreomsorgen

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Utreda förändrat resursfördelningsystem inom särskilda boenden och hemtjänst samt riktlinje för biståndshandläggning

9.2 Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för personer i åldern 65 år och äldre medför både samhällsekonomiska vinster och vinster för den enskilde. Det innefattar många områden, som att i tidigt skede diagnostisera och ge insatser, möjliggöra och motivera till hälsosamma val, kost och motion, röja hinder och minska risker för olyckor genom bostadsanpassning och rehabilitering, samt att skapa förutsättningar för ett rikt socialt liv högt upp i åldrarna. Dessutom, med en åldrande population, är det viktigt att prioritera det förebyggande arbetet för att kunna bibehålla en god kvalitet inom äldreomsorgen trots ökat behov av insatser.

MÅL: Förebyggande insatser ska främja en jämlik hälsa utifrån flera aspekter, såsom exempelvis kön, bakgrund och ekonomiska resurser.

MÅL: Kommunen ska skapa förutsättningar så att frivilliga krafter i samhället ska kunna erbjuda medmänskligt stöd, gemenskap och möjlighet till fysisk aktivitet som komplement till samhällets stödinsatser.

MÅL : Att kommunen regelbundet genomför öppna informations-och dialogträffar.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Utreda möjligheten till upprättande av träffpunkter som berikar de äldres liv utifrån gemenskap och social samvaro.

I och med ett ökat antal äldre i kommunen ökar även antalet personer som utvecklar någon form av demenssjukdom och behovet av en god demensvård ökar. Sådan vård ska vara personcentrerad och karaktäriseras av tidig upptäckt, utredning och diagnos samt läkemedelsbehandling. Det kräver en fungerande samverkan mellan huvudmännen där en medveten gemensam strategi står i fokus för hur mötet med och omhändertagandet av personer med demenssjukdom och deras närstående ska ske under hela sjukdomsutvecklingen.

MÅL: Att kommunen kvalitetssäkrar demenskompetens vid varje särskilt boende samt inom äldreomsorgen.

Kommunens anhörigstöd syftar till att, genom förebyggande och stödjande arbete, försöka minska anhörigas belastning, förebygga ohälsa och förse dem med den kunskap och information de har behov av.

MÅL: Kommunen ska kontinuerligt arbeta med att stödja anhöriga bland annat genom utbildning och förebyggande insatser.

9.3 Mat och måltid

Energiförbrukningen minskar oftast med åldern medan näringsbehovet i stort förblir detsamma. Det blir därför extra viktigt med rätt närings- och energiinnehåll i kosten när man blir äldre. Även en bra måltidsordning är en förutsättning för att kunna tillgodose behov av energi och näring över dygnet. Tillsammans kan kostenheten och äldreomsorgen skapa goda rutiner för mat och måltid inom äldreomsorgen. Det är grundläggande för att förebygga undernäring, sjukdom och ohälsa. Måltiderna bör, så långt det är möjligt, även anpassas efter varje enskild individs hälsa, smak och förutsättningar både vad gäller innehåll och miljö.

**Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet**

Måltidens sociala funktion kan bidra mycket till den äldres välbefinnande. Genom att använda särskilda boendenas restauranger mer strategiskt, som platser för social samvaro, kan anhöriga till de boende och äldre i ordinärt boende också komma dit och äta.

Även äldre i ordinärt boende bör informeras och motiveras till hälsosamma matvanor. Livsmedelsverket lyfter hälso- och sjukvårdens goda möjligheter att nå ut och förebygga ohälsa genom att ta upp frågan om matvanor, på vårdcentraler och annat.

MÅL: Stärkt nöjdhet i Socialstyrelsens årliga nationella mätningar avseende måltider och trivsel i samband med måltid.

MÅL: Pedagogiska måltider ska finnas på våra demensboenden.

MÅL: Måltider lagas dagligen vid varje avdelning inom kommunens boenden.

9.4 Boende och kommunikationer

Med dagens utveckling av hemtjänst och vård i hemmet antas den procentuella efterfrågan av särskilda boendeplatser minska. Men, eftersom kommunen enligt prognos har en 30 % ökning av invånare 75 år och äldre under perioden 2016 till 2036 kommer det totala antalet platser att behöva utökas över tid.

MÅL: Antal platser på särskilda boenden ska motsvara behovet.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Skapa en långsiktig strategi för att kunna tillgodose framtida behov av särskilda boenden i kommunen.

Med god tillgänglighet och bra kommunikationer främjas möjligheterna för äldre att leva socialt och obehindrat. Det finns två viktiga dimensioner av tillgänglighet, den fysiska och den ekonomiska. Den fysiska tillgängligheten handlar om att alla ska kunna ta del av samhällsinformation och samhällsservice, röra sig i offentliga miljöer och leva gott, oavsett t.ex. funktionsnedsättning eller språksvårigheter. Den ekonomiska tillgängligheten regleras främst på nationell nivå, via pensionssystemet. Kommunen har en viktig roll i att främja byggandet av bostäder som är tillgängliga, ur båda dessa aspekter.

MÅL: Öka nyttjandegraden av kollektivtrafik inom kommunen samt närliggande kommuner.

MÅL: Öka den fysiska tillgängligheten i kommunen.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Upprätta måldokument för tillgänglighet avseende den fysiska miljön i kommunen.

Det finns ett generellt behov av fler lägenheter i kommunen. Det finns idag dessutom ett stort behov av trygga bostäder där den äldre kan bo trots funktionsnedsättning, vilket kan innebära att flytt till särskilt boende kan skjutas upp eller inte blir aktuellt.

MÅL: Det ska finnas trygga bostäder och bostadsområden med god tillgänglighet i kommunen.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Kommunen ska vid planering av bostäder analysera behov och långsiktigt främja byggnation av trygga bostäder för äldre samt skapa bostadsområden med god tillgänglighet.

9.5 Utveckling av teknik

Behovet av hjälp och stöd inom äldreomsorgen ökar och samtidigt blir bristen på vård- och omsorgspersonal i landet allt mer påtaglig. För att kunna behålla dagens nivå på service måste vi förändra och förädla våra arbets sätt. Hälso- och sjukvård samt vård och omsorg är viktiga områden för utvecklingen och faller in under det som benämns *e-hälsa*. Kommunen har idag digitala trygghetslarm. Dessutom sker vårdplanering via videosamtal, istället för fysiska möten på sjukhus. Vårdplaneringsmötena blir mer tidseffektiva och miljövänliga. Informations- och kommunikations-teknik (IKT) behövs för att upprätthålla goda möjligheter för den äldre befolkningen att delta aktivt i samhällslivet. IKT kan bidra till sociala kontakter och samtidigt ge möjlighet till bättre kontroll och övervakning av den egna hälsan.

Med välfärdsteknologi avses kunskap om välfärdsteknik. Det kan t.ex. avse hur det digitala samhället kan underlätta för personer med olika funktionsnedsättningar att enklare kunna hantera sin vardag, eller att få tillsyn och omsorg på ett smidigt sätt. Med välfärdsteknik avses själva tjänsterna och produkterna, insatta i sin kontext, när en viss teknisk lösning används i vård och omsorg. Digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Exempel på välfärdsteknik är digitala trygghetslarm, tillsyn via kamera och sensorer för påminnelser. Välfärdsteknik kan användas av personen själv, en närstående, personal eller någon annan i personens närhet.

MÅL: Skapa högre kvalitet och effektivitet i vård och omsorg med hjälp av välfärdsteknik.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målet ser över möjligheten att:

Ta fram en långsiktig plan för den tekniska utvecklingen inom vård och omsorg.

Planen ska innehålla bland annat:

- *Utveckla personalens e-hälsokompetens.*
- *Öka den digitala kompetensen bland invånarna i kommunen och framförallt stötta de äldre i att lära sig använda tekniken*
- *Ökad användning av välfärdsteknik*
- *Fiberanslutning på särskilda boenden.*

MÅL: Kostnadsfri internetuppkoppling på särskilt boende

9.6 Äldreomsorgen – framtidens goda arbetsplats

Den viktigaste resursen inom äldreomsorgen är verksamhetens personal. Yrkesskicklighet och kompetens är avgörande för hur vården och omsorgen uppfattas av de äldre. För att tilltala kompetent personal och få dem att stanna behöver kommunen erbjuda en trygg arbetsplats att

**Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet**

trivas på med god arbetsmiljö, kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter som stimulerar. Kommunen står, tillsammans med många andra, inför stora utmaningar avseende personalrekrytering inom äldreomsorgen i framtiden då antal äldre personer i samhället ökar samtidigt som det är för få som väljer att utbilda sig inom området.

MÅL: Att skapa en självförbättrande organisation som tilltalar kompetent personal. Skapa förutsättningar för en trygg arbetsplats att trivas på med god arbetsmiljö, kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter. Att personal inom kommunens äldreomsorg erbjuds vidareutbildning inom demens-kompetens.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Upprätta en långsiktig plan för att trygga framtida personalförsörjning. Planen ska bland annat innehålla:

- *Ansvarsfördelning, renodling av yrkesroller samt förslag till optimal organisation*
- *Ändamålsenliga arbetskläder*
- *Samarbete med grundskolan gällande information om äldreomsorgens yrken för att främja framtida val av utbildning*
- *Skapa förutsättningar för ständiga förbättringar genom att tillvarata personalens erfarenheter och därigenom skapa en självförbättrande verksamhet*
- *Fortbildning och kompetensutveckling*
- *Arbetsvillkor, t.ex. rätt till heltid, helgtjänstgöring, förmåner som anställd i kommunen*

9.7 Jämställdhet

Jämställdhet är en central fråga i allt som berör vården och omsorgen om äldre personer. Kvinnorna är i majoritet bland de som har vård och omsorg, och i kraftig majoritet bland personalen. Hur åldrandet kommer att te sig beror utöver kön också på socioekonomiska förhållanden, etnicitet och funktionsnedsättning mm. Med en jämlik och jämställd vård och omsorg menas att äldre personer oberoende av klass och kön ska få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda.

MÅL: Att kommunen ska främja jämställdhet i rollen som arbetsgivare samt jämlika förutsättningar för den vård och omsorg som kommunen bedriver.

Färgelanda 2017-10-23

Kommunstyrelsen i
Färgelanda kommun
458 80 Färgelanda

Pensionärsorganisationerna i kommunen har under flera år framhållit behovet av fler "trygghetsbostäder" i kommunen. Under socialchef Christina Sandahls ledning tillsattes en kommitté, bestående av tjänstemän, politiker och representanter för 2 av kommunens pensionärsorganisationer, vilka utredde frågan. Ritningar togs fram, det skulle bli en tillbyggnad av Lillågården. Så helt plötsligt lades förslaget ned med motiveringen att det inte fanns några sökande till trygghetsbostäder. (När kommittén började arbetet stod enligt uppgifter emellertid 30 personer i kö, men de kanske hade avlidit under arbetets gång?)

Vi pensionärsorganisationer har haft möjlighet att ta del av förslag till "Äldreplan 2018-2023. det verkar vara en väl genomtänkt och utarbetad plan men det är vissa delar vi har synpunkter på.

Enligt alla prognoser kommer den äldre befolkningen i kommunen att öka. Det saknas bostäder för äldre alltså "Trygghetsboende". (Enligt biståndsbedömaren stod 50 personer i kö för trygghetsboenden den 13 oktober i år.) Många som står i kö bor i villor. Fick de möjlighet att flytta till trygghetsboende och sälja sina villor till intresserade yngre familjer, kan inflyttning till kommunen komma att ske.

I förslaget till "Äldreplan 2018-2023" sidan 7 står följande:

" Kommunen behöver också planera för aktuella och framtida behov av boendeformer för äldre. Det finnes lokalt en stor efterfrågan av trygghetsbostäder och även nationellt ser man ett ökat behov av denna form av boende".

Vi kräver att kommunen inskriver i äldreplanen att:

Kommunen omgående tar fram underlag och verkställer byggnation av Trygghetsbostäder.

Till sist vill vi framhålla att kommunen har mycket god hemtjänst och god framförhållning att ordna hemtagning av färdigbehandlade patienter från våra sjukhus, bra och god omsorg om äldre och sjuka, inte minst då det gäller maten till de äldre, både de som bor på äldreboenden och de som får hemkörning.

SPF seniorena Högsäter

PRO Färgelanda

SPF seniorena Valbo

Inga Britt Rydholm
ordf.

Stig Emanuelsson
ordf.

Harry Hansson
ordf.

Kommunstyrelsen

KS § 30 Dnr 2018/29
Planeringsförutsättningar Mål- och Resursplan 2019-2021

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslaget till planeringsförutsättningar.

Reservationer

Tobias Bernhardsson (C), Marion Pelli (C) och Leif Söderqvist (C) reserverar sig mot beslutet.

Linda Jansson (M) och Per Krokström (M) reserverar sig mot beslutet

Jörgen Andersson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Yrkanden

Tommy Jansson (S) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag.

Tobias Bernhardsson (C) med instämmande av Linda Jansson (M) yrkar

"Under punkt 3, Finansiella mål:

1. Skattesatsen för 2019 uppgår till 22,26 kr. Ambitionen ska vara att sänka skatten under perioden om utrymme finns. Den slutliga skattesatsen för planperioden fastställs i samband med beslutet om Mål- och resursplan för 2019-2021."

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition ställs på yrkandena. Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att bifalla ledningsutskottets förslag.

Ärendebeskrivning

Planeringsförutsättningar sätter grunden för mål- och resursplanen för 2019- 2021.

Förslaget innehåller finansiella mål, prognos för befolkning, prognos för skatteintäkter, kostnadsindex för 2019 och bygger på en oförändrad skattesats. Den slutliga skattesatsen för planperioden fastställs i samband med beslutet om Mål- och resursplan för 2019-2021.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Forts KS § 30

Beslutsunderlag

Kommunledningskontoret, ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2018-02-07.
Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 23

Ekonomichefen informerar. Nya förutsättningar har tillkommit sedan
planeringsförutsättningarna behandlades av ekonomirådet och ledningsutskottet.

Skickas till kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Planeringsförutsättningar för Mål- och Resursplan 2019-2021

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna planeringsförutsättningarna för budgetarbetet 2019 enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunens ledningsutskott har föreslagit arbetsordning och planeringsförutsättningar inklusive tidplan för arbetet med Mål- och Resursplan 2019-2021.

Ledningsutskottets förslag innehåller finansiella mål, prognos för befolkning, prognos för skatteintäkter, kostnadsindex för 2019 samt preliminär tidplan för det fortsatta arbetet.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Planeringsförutsättningar och finansiella mål för Mål- och resursplan 2019.

INLEDNING

Utgångspunkter

Planeringsförutsättningarna för mål- och resursplan 2019 bygger i grunden på samma budgeteringsmodell som föregående år för kommunen.

Verksamheterna skall utifrån planeringsförutsättningarna utforma detaljbudget för drift och investeringar, vilken skall inrapporteras till ekonomiavdelningen enligt tidplan.

Inrapporteringen skall innehålla åtgärder och konsekvenser som tilldelad ram får för respektive sektor, samt

- Omvärldsanalys på sektorsnivå.
- Verksamhetsbeskrivning per sektorsnivå och enhetsnivå.
- Verksamhetsmål och aktiviteter/åtgärder, indikatorer och mått och mätetal per verksamhet inom respektive sektor.

Verksamhetsmålen utarbetas i dialog mellan kommunens ledningsgrupp och kommunstyrelsen. Materialet sammanställs till en detaljbudget för kommunstyrelsen.

Preliminär Tidplan:

- 11 december Ekonomiråd** – Omvärldsanalys
- 22 januari Ekonomiråd** - Sektorfördjupningar
- 7 februari Ekonomiråd** – Bokslutsdialog och Förslag Planeringsförutsättningar
- 28 februari KS** Förslag Planeringsförutsättningar
- 7 mars Ekonomiråd** – Sammanfattning/diskussion om verksamhetens behov utifrån mål- och budgetförutsättningar
- förvaltningens syn på att klara sitt uppdrag
 - politisk vägledning inför fortsatt arbete
- 14 mars KF - Planeringsförutsättningar**
- 27 april Ekonomirådet** - Förvaltningens förslag överlämnas till politiken
- 5 juni KS** - förslag till ramar på sektornivå
- 20 juni KF** - beslut ramar
- 7 november KS** - beslut detaljbudget

1. INDEXUPPRÄKNING

Inflation och löneökningssantaganden

Utgångspunkten för antaganden om kostnadsökningar i kommunens verksamhet baseras på prognoser från Sveriges kommuner och Landsting, SKL. Uppgifterna i denna version av kommunens planeringsförutsättningar är i huvudsak hämtade från SKL Cirkulär 18:5.

Kommunen fattade under 2014 beslut om att använda SKLs PKV-index per februari för bedömning av prisutveckling i både den kommunala verksamheten och i de organisationer där kommunen samverkar med andra parter. I tabellen nedan redovisas SKLs prognos från 2018-02-15 för perioden 2016–2021.

Tabell 6. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arbetskraftskostnader*	3,7	3,6	3,2	3,0	3,7	3,3
Övrig förbrukning	0,7	2,2	2,1	2,3	2,6	2,6
Prisförändring	2,7 %	3,1 %	2,8 %	2,8 %	3,4 %	3,1 %

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.*

Observera att allmänna kostnadsökningar, såsom inflation och nya löneavtal, inte per automatik innebär ökat kommunbidrag i motsvarande utsträckning till respektive sektor, utan dessa kan behöva täckas genom anpassningar, effektiviseringar och omprioriteringar av verksamhet och organisation.

PO-pålägg

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) för kommuner uppgår till 39,17 procent av lönesumman 2018, vilket är en ökning med 0,84 procentenheter jämfört med 2017. Nivå för 2019 beräknas finnas under våren 2018. (SKL Cirkulär 17:67)

Verksamheternas återrapportering

Utgångspunkten för budgetarbetet 2019 är Mål- och resursplanen för 2018-2020 med hänsyn tagen till dessa planeringsförutsättningar.

Uppdraget till sektorerna är att lägga en budget enligt ram, samt beskriva vilka åtgärder och konsekvenser det medför om tilldelad budgetram skall hållas. Förändringar kan göras på bruttonivå men ej på nettonivå, dvs. tilldelad nettoram gäller.

2. BEFOLKNINGS- OCH DEMOGRAFISKA PROGNOSE

Följande befolknings- och demografiska prognoser baserar sig på senast gjorda befolkningsprognosen från 2018-2021 för Färgelanda kommun som SCB tagit fram. Denna prognos har visat sig ligga högre än verkligt utfall. SCBs prognos för de kommande åren visar en befolkningsökning. 2017-11-01 uppgick folkmängden till 6 602 personer. Med SCBs prognos som bas och med beaktande av faktiskt invånarantal används nedanstående prognos vid beräkningen av skatteintäkter och bidrag för perioden.

Färgelanda	2017	2018	2019	2020	2021
Antal invånare	6600	6602	6600	6600	6600

3. FINANSIELLA MÅL

För planperioden 2019-2021 fastställs tre finansiella mål i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5–2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 100 procent.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på lång sikt ska uppgå till minst 35 procent.

Skattesatsen för 2018 uppgår till 22,26 kr enligt Mål- och resursplanen för 2018-2020. Den slutliga skattesatsen för planperioden fastställs i samband med beslutet om Mål- och resursplan för 2019-2021.

Skatteintäkterna och statsbidrag, i form av kommunalekonomisk utjämning, för planeringsperioden beräknas för närvarande uppgå till nedanstående belopp med hänsyn tagen till ovanstående befolkningsprognos och skattesats, enligt Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) beräkningsmodell.

	2019	2020	2021
Summa skatteintäkter och bidrag	394 462	403 780	413 075
<i>Varav:</i>			
Skatteintäkter inkl. fastighetsavgift	280 617	285 497	292 732
Generella statsbidrag och utjämning*	113 845	118 284	120343

* Den del av det extra statsbidrag som beslutats för 2017-2021, de s.k. "Välfärds miljarderna", som fördelas utifrån kommunens befolkning, ingår i prognosen för det generella statsbidraget.

Över-/Underskottshantering

Efter införandet av målstyrning har kommunen för avsikt bl.a. att förvaltningen och sektorerna skall uppnå ett större och mer långsiktigt ekonomiskt ansvar. Detta innebär att i det reviderade reglementet för redovisning och uppföljning skall uppkommet underskott i förvaltningen från ett år täckas enligt gällande krav på ekonomisk balans som tillämpas internt inom kommunen samt att överskott kan få medföras till efterföljande år. Storlek på överskott eller underskott som förs över till efterföljande år fastställs i samband med bokslutsdialogen.

Investeringsnivåer

Investeringar under planeringsperioden skall kännetecknas av att de utgör en nödvändig förutsättning för att verksamheten skall kunna bedrivas eller vara ekonomiskt fördelaktiga för verksamheten genom att reducera de totala kostnaderna. De kapitalkostnader som en investering medför skall i sin helhet finansieras i den berörda sektorns budget för planeringsperioden.

Den internränta som kommer att tillämpas under 2019 uppgår till 1,5 procent, enligt SKLs rekommendationer. Den är en sänkning med en kvarts procentenhet jämfört med den rekommenderade internräntan avseende 2018.

De investeringar som tagits upp i föregående års budget som har påbörjats, men ännu inte färdigställts, överförs till investeringsbudgeten för närmast efterföljande år.

Taxor och avgifter

Kommunens möjligheter att själv påverka intäkterna inom barnomsorgen respektive äldreomsorgen har blivit kraftigt begränsade, och den främsta faktorn för påverkan av intäkterna är därför volymen på tjänsterna. Justeringar av taxorna inom barn- respektive äldreomsorgen sker utifrån eventuellt ändrade statliga beslut.

Taxor för vatten/avlopp, renhållning och slamhantering fastställs utifrån nivån på täckningsgrad inom respektive verksamhet. Utgångspunkten är att dessa taxor under planeringsperioden inte utvecklas snabbare än den allmänna prisutvecklingen.

Övriga taxor och avgifter kan förändras men bör ligga på högst den beräknade prisutvecklingen, KPV, på 2,8 % för 2019.

Kommunstyrelsen

KS § 32 Dnr 2018-93
Ramborgen för Färgelanda Vatten AB (FVAB)

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten ABs låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 45 mnkr, samt därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevets respektive ursprungliga belopp.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB (FVAB) ägs till 100 % av Färgelanda kommun.

Kommunfullmäktige beslutade 2012-12-12 att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten ABs låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 40 mnkr, inklusive därpå löpande ränta och kostnader. (Dnr 2012-742) I dagsläget har borgensramen utnyttjas med 39 mnkr.

FVAB har en investeringsplan för planperioden som innehåller behov av nyinvesteringar. FVAB har ansökt om höjning av borgensram hos Färgelanda kommun till totalt 45 mnkr.

Kommunledningskontoret ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2018-01-05
Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 25

Ekonomichefen informerar.

Skickas till kommunfullmäktige

Beslutet skickas till:
Kommunchef
Ekonomichef
Färgelanda Vatten AB
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningen, Ekonomi
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-56 7107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Ramborgen för Färgelanda Vatten AB (FVAB)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten ABs låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 45 mnkr, samt därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevets respektive ursprungliga belopp.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB (FVAB) ägs till 100 % av Färgelanda kommun.

Kommunfullmäktige beslutade 2012-12-12 att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten ABs låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 40 mnkr, inklusive därpå löpande ränta och kostnader. (Dnr 2012-742) I dagsläget har borgensramen utnyttjats med 39 mnkr.

En proprieborgen innebär att borgensmannen påtar sig betalningsansvaret för gäldenärens förpliktelse såsom för egen skuld, vilket inkluderar ränta och kostnader.

FVAB har en investeringsplan för planperioden som innehåller behov av nyinvesteringar. FVAB har ansökt om höjning av borgensram hos Färgelanda kommun till totalt 45 mnkr.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:
Kommunchef
Ekonomichef
Färgelanda Vatten AB
Diariet